
Spis treści

Wprowadzenie	9
Rozdział 1. Współczesne wyzwania polityki gospodarczej na poziomie krajowym i europejskim	19
Wstęp	21
1.1. Uwarunkowania i przyczyny kryzysu w latach 2007–2008	22
1.2. Spotęgowanie problemów Unii Europejskiej w wyniku kryzysu	29
1.3. Państwo aktywne jako uczestnik gry rynkowej	31
1.4. Współczesna dyskusja nad paradygmatami ekonomicznymi	36
1.4.1. Nowy nacjonalizm jako odpowiedź na kryzys	36
1.4.2. Nowy pragmatyzm – polski głos w dyskusji o nowym paradygmacie	41
1.4.3. Działania prowadzone metodą prób i błędów bez jednoznacznych paradygmatów	44
1.5. Unia Europejska przyszłości – integracja czy nacjonalizm	47
1.5.1. Komisja Europejska – propozycje reform	47
1.5.2. Komu Unia Europejska na pierwszy rzut oka najmniej się opłaca	51
1.5.3. Dyskusja krajów członkowskich o przyszłości Unii Europejskiej	54
Podsumowanie	56
Rozdział 2. Narzędzia koordynacji polityki makroekonomicznej na poziomie europejskim – ocena i rekomendacje	59
Wstęp	61
2.1. Integracja gospodarcza a polityka fiskalna krajów Unii Europejskiej	61

2.1.1.	Europejska polityka fiskalna – kryteria z Maastricht i finansowanie zrównoważonego rozwoju	61
2.1.2.	Europejskie rozwiązania legislacyjne dotyczące koordynacji polityki budżetowej	64
2.2.	Średniookresowe dokumenty planistyczne jako wiarygodne narzędzia oceny sytuacji fiskalnej krajów UE	68
2.2.1.	Średniookresowe planowanie jako istotny element polityki europejskiej	68
2.2.2.	Analiza wiarygodności prognoz krajów członkowskich przedstawianych Komisji Europejskiej	71
2.3.	Skuteczność europejskich rozwiązań dotyczących reguł fiskalnych	87
2.3.1.	Kryteria z Maastricht jako ponadnarodowe reguły fiskalne	87
2.3.2.	Analiza skuteczności reguł europejskich w odniesieniu do stabilności fiskalnej i stabilności finansów publicznych	88
	Podsumowanie	100
	Rozdział 3. Ewolucja roli, skali i kierunków oddziaływania środków europejskich	103
	Wstęp	105
3.1.	Skala i podstawowe uwarunkowania finansowego oddziaływania UE w latach 1995–2017	106
3.2.	Analiza struktury finansowego oddziaływania UE – kierunki wydatkowania środków w ramach budżetów 1995–1999 ...	111
3.3.	Strategia lizbońska jako impuls do poszukiwania sposobów optymalizowania alokacji budżetu unijnego	113
3.3.1.	Geneza strategii lizbońskiej – starania o osiągnięcie przez UE czołowej pozycji konkurencyjnej w globalnej gospodarce	113
3.3.2.	Przyjęcie strategii lizbońskiej i jej założenia	115
3.3.3.	Specyfika alokacji budżetów UE w okresie 2000–2006, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości zapewnienia środków na realizację strategii lizbońskiej	117
3.3.4.	Szczegółowa analiza zmian dynamiki wydatków według poszczególnych tytułów w latach 2000–2006	119
3.3.5.	Budżety europejskie w latach 2007–2013 – połączenie strategii lizbońskiej ze strategią „Europa 2020”	122

3.3.6. Uznanie konieczności weryfikacji dotychczasowych strategicznych podstaw rozwojowych UE	125
3.4. Strategia „Europa 2020”	126
3.4.1. Założenia i przewidywane cele nowej strategii UE – „Europa 2020”	126
3.4.2. Analiza głównych kategorii wydatkowych z budżetu UE w latach 2014–2016	130
3.5. Ocena skuteczności wydatkowania środków europejskich	133
3.5.1. Zasady i wybór formy kontroli wydatkowania środków z budżetu UE	133
3.5.2. Zasady kontroli prowadzonej na poziomie europejskim	136
3.5.3. Ocena skuteczności wydatkowania środków z budżetu UE	139
3.5.4. Wyniki oceny wykonania zadań w ramach ukończonych projektów	146
Podsumowanie	148
Rozdział 4. Finanse publiczne jako źródło finansowania rozwoju społeczno-gospodarczego na poziomie krajowym	151
Wstęp	153
4.1. Wpływ czynników ekonomicznych i strukturalnych na politykę wydatkową krajów UE w latach 1995–2016	154
4.1.1. Najważniejsze czynniki polityki wydatkowej w latach 1995–2016	154
4.1.2. Ekonomiczne uwarunkowania rozwoju krajów UE	159
4.2. Finanse krajowe – kierunki i obszary oddziaływania	166
4.2.1. Podział wydatków krajów europejskich na wyodrębnione obszary	166
4.2.2. Struktura wydatków krajów członkowskich UE w latach 1995–2016	167
4.2.3. Badanie wpływu struktury wydatków na wskaźnik HDI	176
4.3. Członkostwo w UE a wydatki na poziomie krajowym	178
4.3.1. Analiza „starych” krajów UE w podziale na trzy okresy	179
4.3.2. Analiza wydatków wszystkich krajów UE w latach 1995–2016	194
4.3.3. Wpływ członkostwa w UE na strukturę wydatków	199
Podsumowanie	208

Rozdział 5. Identyfikacja zadań o charakterze krajowym, europejskim i globalnym jako proces zwiększający efektywność ich realizacji	211
Wstęp	213
5.1. Klasyfikacja zadań o charakterze krajowym, europejskim i globalnym	213
5.1.1. Geneza proponowanego podziału zadań publicznych	213
5.1.2. Autorska propozycja podziału zadań publicznych na krajowe, europejskie i globalne	216
5.2. Zadania o charakterze globalnym	220
5.2.1. Zadanie globalne	220
5.2.2. Polityka środowiskowa jako wyzwanie i zadanie globalne ...	222
5.2.3. Globalny wymiar kwestii związanych z ochroną środowiska	227
5.3. Zadania o charakterze europejskim	230
5.3.1. Zadanie europejskie	230
5.3.2. Transeuropejska sieć transportowa jako przykład ewolucji zarządzania zadaniem europejskim	232
5.3.3. Wnioski wypływające z realizacji zadań europejskich (sieci TEN-T)	241
5.3.4. Zarządzanie zadaniami europejskimi – planowanie, realizacja i sprawozdawczość	244
5.4. Zadania publiczne na poziomie krajowym	248
5.4.1. Zadanie krajowe	248
5.4.2. Zadania krajowe jako podstawa realizacji działań publicznych w obszarze pomocy społecznej	248
5.4.3. Efektywność realizacji zadań krajowych w zakresie polityki społecznej	250
Podsumowanie	260
Zakończenie	261
Bibliografia	271
Indeks	295